

Danske Bank

Dansk PMI

September

København, den 1. oktober 2003

Dansk PMI offentliggøres i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum og Danske Bank

For yderligere information:

Mette Hylleberg, DILF
33 21 16 66, mh@dilf.dk
www.dilf.dk

eller

Thomas Kyhl, Danske Bank
33 44 18 77, tky@danskebank.dk
<http://danskeanalyse.danskebank.dk>

Kraftig stigning i Dansk PMI

- Dansk PMI steg endog meget kraftigt fra august til september måned. Indekset har nu en værdi på 62,2 mod 47,9 (revideret) i sidste måned. Dansk PMI indikerer således for første gang i tre måneder fremgang i industrien. De månedlige observationer af Dansk PMI skal fortolkes varsomt. Det er ikke første gang, at Dansk PMI hopper så kraftigt fra en måned til en anden, tidligere kraftige stigninger (fald) er dog blevet fulgt op af kraftige fald (stigninger) måneden efter.
- Fokuserer man frem for månedstallet på et glidende gennemsnit af Dansk PMI igennem de seneste tre måneder, får man rensede tallene for disse noget tilfældige udsving. Det seneste tre måneders glidende gennemsnit peger nu også på fremgang i industrien.
- Fremgangen i Dansk PMI er bredt funderet. Der er således såvel stigende ordreindgang, stigende produktion som beskæftigelse i industrien. Dansk PMI giver således håb om fornyet fremgang i dansk økonomi i 2. halvår 2003.
- Fremgangen i Dansk PMI skal ses i lyset af de bedre internationale konjunkturer. Amerikansk PMI (kaldet ISM) er steget markant siden foråret og peger med en værdi lige i underkanten af 55 på kraftig vækst i den amerikanske industri. Denne udvikling har smittet af på udviklingen i Dansk PMI.
- Sammenligner man Dansk PMI med industriens konjunkturbarometer, som udgives af Danmarks Statistik, giver Dansk PMI et mere positivt billede af den aktuelle udvikling i dansk industri. Industriens konjunkturbarometer er stigende, men virksomhederne peger fortsat på tilbagegang.

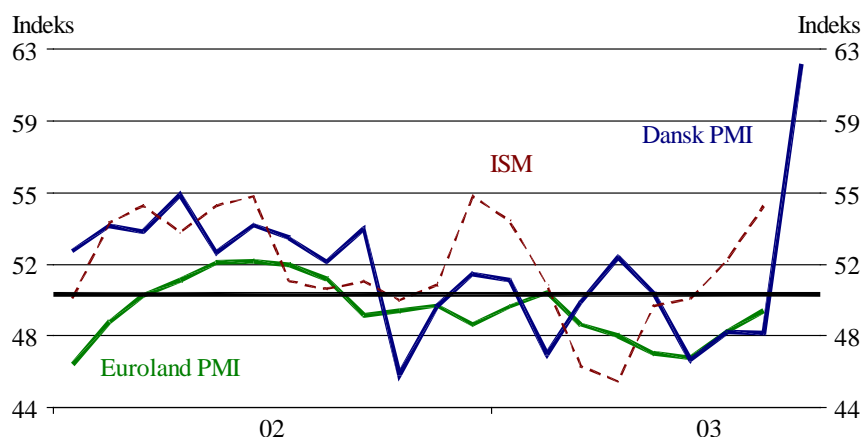
Dansk PMI

Indeks, sæsonkorrigeret	aug-03	sep-03
Dansk PMI.....	47,9	62,2
+0,30*Nye ordrer.....	55,2	69,2
+0,25*Produktion.....	57,0	66,3
+0,20*Beskæftigelse.....	42,0	56,8
+0,15*Leveringstid.....	41,9	52,7
+0,10*Lager.....	38,5	41,3

Indeksene er beregnet, så man får et indeks mellem 0 – 100 (halvdelen af de neutrale i % plus de positive i %). Er indekset, over 50 indikerer det ekspansion i økonomien.

Næste offentliggørelse:
Mandag den 3. november 2003

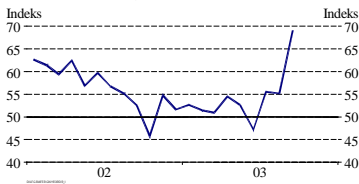
Dansk PMI stiger overraskende kraftigt

Dansk PMI offentliggøres hver måned i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum (DILF) og Danske Bank. Dansk PMI er baseret på en undersøgelse blandt danske industrivirksomheder (DILF's medlemmer) som repræsenterer mindst 10% af den samlede industriomsætning i Danmark. Dansk PMI var tidligere kendt som DILF's industribarometer i ikke-sæsonkorrigeret form. Danske Bank har ikke adgang til de enkelte medlemmers svar. Dansk PMI er baseret på samme metode som PMI-indeksene i andre lande herunder for eksempel det amerikanske PMI fra ISM og Euroland PMI. Eftertryk er tilladt ved tydelig kildeangivelse

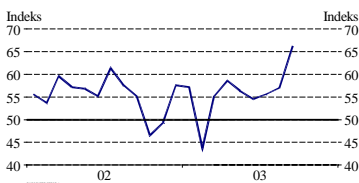
Atter fremgang i Dansk PMI

Nye ordrer

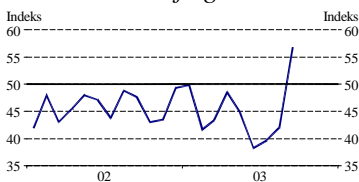
Underindekset for nye ordrer steg bemærkelsesværdigt meget fra august til september. Underindekset er ikke set højere siden sommeren år 2000, og har nu en indekssværdi på hele 69,2. Underindekset indikerer dermed, at de danske industrivirksomheder i kraftig stigende grad har modtaget flere nye ordrer i september måned. Dansk PMI har gennem det sidste års tid signaleret svag fremgang i ordrene til industrivirksomhederne, men dagens tal bryder klart med denne trend.

Produktion

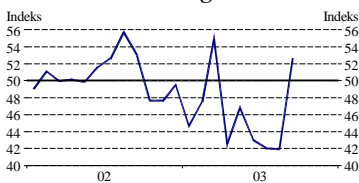
Industrivirksomhederne fortsætter også med at registrere fremgang i produktionen. Det har de gjort siden den store produktionsnedgang i februar måned, hvor underindekset var helt nede på 43,6. Det er fjerde måned i træk, at produktionsindekset stiger, men i lighed med ordreindekset er september måneds stigning meget stor. Således steg produktionsindekset med 9,3 indeks-point til 66,3. Det betyder, at de danske industrivirksomheder i stadigt stigende omfang har fremgang i produktionen.

Beskæftigelse

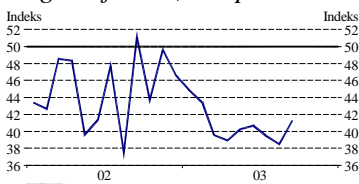
Produktivitetsvæksten har været høj i de danske virksomheder de seneste år. Det har været en af forklaringerne på, at beskæftigelsesindekset i Dansk PMI kronisk har ligget under en værdi på 50. Dagens indekstal på 56,8 er hermed bemærkelsesværdigt på flere måder. Således er det første gang i over to år, at underindekset signalerer fremgang i beskæftigelsen. Endvidere er det også den højeste værdi i underindekset i små 4 år.

Leveringstid

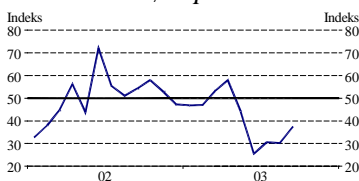
Efter fem måneder i træk med faldende leveringstider signalerer leveringstidsindekset igen længere leveringstid. Indekset er steget kraftigt fra 41,9 i august måned til 52,7 i september måned. Indekset er opgjort således, at et niveau under 50 angiver, at virksomhederne rapporterer en kortere leveringstid end tidligere, mens et niveau over 50 angiver en længere leveringstid. Alt andet lige er en længere leveringstid et signal om stigende aktivitet, og dagens store stigning er dermed med til at trække Dansk PMI opad.

Lager af indkøbte produkter

Gennem hele 2003 har industrivirksomhederne angivet, at de har reduceret deres lagre. Underindekset steg fra 38,5 til 41,3 i september måned, og tendensen til faldende lager er hermed fortsat, dog i lidt mindre grad. Det er svært at vurdere, om det lave niveau for lagerindekset skyldes, at virksomhederne er blevet bedre til at styre deres lagre, eller at de ser dystert på fremtiden. September måneds tal bryder dog med det seneste års faldende tendens i underindekset og kan dermed indikere et lysere syn på fremtiden.

Indkøbspriser

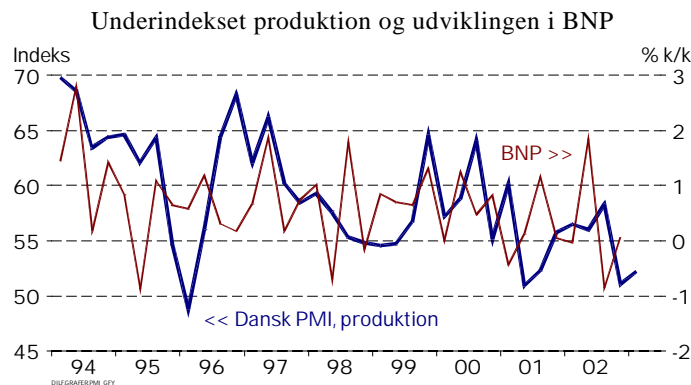

Underindekset for indkøbspriser steg pænt fra august til september måned. Indekset har nu en værdi på 37,6 mod 30,2 i sidste måned. Indekset ligger fortsat betragteligt under 50. En indekssværdi under 50 signalerer faldende aktivitet, da en lille efterspørgsel vil presse indkøbspriserne nedad. Imidlertid er indkøbspriserne også meget afhængige af råvarepriserne, som kan være meget volatile. Dermed kan et eventuelt fald i indkøbspriserne lige så godt skyldes faldende oliepriser frem for faldende efterspørgsel. Indekset indgår ikke i det overordnede indeks i Dansk PMI.

Hvad er Dansk PMI?

Dansk PMI er ikke en decideret forventningsindikator, men er derimod baseret på besvarelsen af spørgsmål omkring virksomhedens faktiske aktivitet. Dermed adskiller Dansk PMI sig fra for eksempel industriens konjunkturbarometer fra Danmarks Statistik, som omfatter virksomhedernes vurdering af både faktiske forhold og deres forventninger til den nærmeste fremtid. Dansk PMI indeholder kun en slags produktionsforventninger i form af underindekset for nye ordrer.

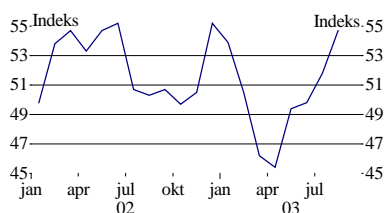
Forskellen har en vis betydning i fortolkningen af tallene. Dansk PMI må formodes at være bedst til at vurdere aktiviteten i den nuværende periode, mens konjunkturbarometeret må være bedst til at vurdere aktiviteten i den kommende periode. Som indikator kan Dansk PMI fortælle mest om for eksempel produktionen lige nu, mens konjunkturbarometeret i højere grad vil være ledende for industriens produktionen i næste måned. Det gør dog ikke Dansk PMI til en dårligere indikator, idet de fleste statistikker offentliggøres med en vis forsinkelse. Tværtimod vil Dansk PMI være mindre udsat for kraftige fald som følge af for eksempel usikkerhed på grund af faldende aktiekurser. Et sådant kraftigt fald giver sig ikke altid udslag i et fald i den realøkonomiske aktivitet.

Underindekset for produktion i Dansk PMI kan vises at være en udemærket indikator for, hvordan den samlede økonomiske aktivitet i Danmark udvikler sig. Ovenstående figur illustrerer sammenhængen mellem underindekset produktion i Dansk PMI og kvartalsstigningstakten i den samlede økonomiske aktivitet (BNP). Dansk PMI er i sig selv en ændringsvariabel (virksomhederne spørges om situationen i den nuværende måned i forhold til den seneste måned), hvilket betyder, at der eksisterer en sammenhæng mellem niveauet for indekset og ændringen i BNP.

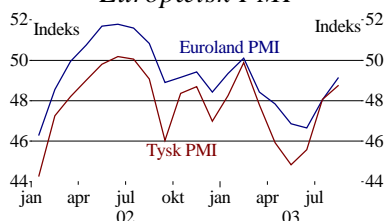
Udenlandske industribarometre

Amerikansk PMI, ISM

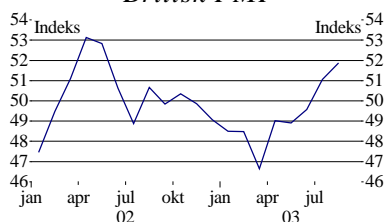
Gennem hele foråret 2002 lå det amerikanske ISM-indeks på et relativt højt niveau, og væksten i amerikansk økonomi var ganske stærk. Fra og med juli sidste år faldt indekset imidlertid tilbage til omkring 50, og industrien i USA har tilsvarende oplevet en vækstpause i efteråret 2002. Sidst i 2002 og starten af 2003 fik ISM dog et "come-back", men i forbindelse med Irak-krigen i foråret faldt indekset igen tilbage. De seneste par tal har dog været opmuntrende, og i august lå indekset på lige under 55, hvilket indikerer stærk vækst i den amerikanske industri.

Europæisk PMI

Eurolands PMI har de sidste par år haft vanskeligt ved at komme over de 50. Opsvinget, der startede efter 11. september 2001 har været afbrudt af store kursfald på aktiemarkederne, Irak-krigen og en markant styrkelse af euroen. Aktiekurserne er nu kommet pænt igen, eurostyrkelsen er stoppet, og Irak-krigen er overstået. Derudover viser den amerikanske økonomi nu klare tegn på bedring, hvilket med tiden vil trække europæisk økonomi med op i gear. Europæisk økonomi vil dog ikke se rigtig god ud før i starten af 2004.

Britisk PMI

Det globale industriopsving går ikke uden om Storbritannien. Britisk PMI er i klar bedring og peger nu igen på fremgang inden for fremstillingssektoren. Der er håb om yderligere fremgang i løbet af efteråret, i takt med at de internationale konjunkturer forbedres. De seneste års svækkelse af pundet vil også hjælpe de britiske virksomheder i nogen tid endnu. En fortsat robust indenlandsk økonomi gør tillige sit til, at den britisk fremstillingssektor går i mod lysere tider.

Oversigtstabel

Indeks, sæsonkorrigeret	okt-02	nov-02	dec-02	jan-03	feb-03	mar-03	apr-03	maj-03	jun-03	jul-03	aug-03	sep-03
Dansk PMI.....	45,7	49,3	51,1	50,8	46,8	49,6	52,0	50,1	46,5	48,0	47,9	62,2
Nye ordrer.....	45,8	54,8	51,6	52,6	51,5	51,0	54,5	52,7	47,2	55,6	55,2	69,2
Produktion.....	46,6	49,3	57,6	57,2	43,7	55,2	58,6	56,4	54,6	55,6	57,0	66,3
Beskæftigelse.....	43,0	43,4	49,3	49,9	41,6	43,4	48,5	44,8	38,3	39,6	42,0	56,8
Leverandørers leveringstid.....	47,7	47,6	49,5	44,7	47,5	54,9	42,6	46,8	43,0	42,0	41,9	52,7
Lager af indkøbte produkter.....	43,7	49,6	46,6	44,9	43,4	39,6	38,9	40,3	40,7	39,5	38,5	41,3
Indkøbspriser.....	58,0	52,7	47,1	46,8	47,0	53,1	58,0	44,2	25,5	30,5	30,2	37,6
Indkøbt mængde.....	50,9	48,6	49,8	51,9	48,1	51,9	67,3	50,0	42,3	39,9	43,9	68,7
Lager af slutprodukter.....	46,3	51,2	47,7	49,6	43,8	49,1	45,9	45,9	45,4	49,0	46,2	51,4